

SEKRETY RADIOLOGII INTERWENCYJNEJ

David L. Waldman

Nikhil C. Patel

Wael E.A. Saad

Wydanie I polskie
pod redakcją

Jerzego Waleckiego i Marka Sąsiadka

Wydawnictwo Medyczne
Urban & Partner
Wrocław

SPIS TREŚCI

I. ZAGADNIENIA OGÓLNE

1. Historia i znane postaci radiologii interwencyjnej 1
Ian Wilson
2. Pielęgniarstwo w radiologii interwencyjnej 4
Chrissie Copoulos
3. Postępowanie w przypadku niepożądanego reakcji na środek kontrastowy 8
Lisa Kilejian
4. Sprzęt używany przez radiologów interwencyjnych 13
Craig B. Glaiberman
5. Terapia genowa 23
Ian Wilson
6. Kodowanie w radiologii interwencyjnej 26
David L. Waldman

II. ZABIEGI INTERWENCYJNE NACZYNIOWE

7. Anatomia naczyniowa 31
Ian Wilson
8. Anomalie naczyń 40
Wael E. A. Saad
9. Nieinwazyjne metody diagnostyki naczyń 50
David L. Waldman
10. Choroba odcinka aortalno-biodrowego oraz tętniaki aorty 53
David L. Waldman
11. Choroba naczyń obwodowych: rozpoznanie i leczenie interwencyjne 77
Bulent Arslan
12. Angiografia i zabiegi na tętnicach szyjnych 91
Wael E. A. Saad
13. Angiografia i zabiegi na tętnicach oskrzelowych 102
Arun Basu
14. Choroba naczyń nerkowych i ich leczenie zabiegowe 109
Kalpesh C. Patel
15. Angiografia i zabiegi na tętnicach trzewnych 125
Wael E. A. Saad, William Kuo
16. Embolizacja tętnicy macicznej z powodu mięśniaków 137
Nikhil C. Patel

17. Wewnątrznaczyniowe leczenie urazów	153
<i>David E. Lee</i>	
18. Leczenie guzów metodami z zakresu radiologii interwencyjnej	160
<i>Talia Sasson, Marlon Maragh</i>	
19. Urządzenia zamykające naczynia	168
<i>Labib Syed</i>	
20. Dostęp żylny	173
<i>Waqar A. Shah</i>	
21. Dostęp tętniczo-żylny do celów hemodializy	187
<i>John Fitzgerald</i>	
22. Zakrzepica żył głębokich – postępowanie kliniczne	198
<i>Vicken N. Pamoukian</i>	
23. Zespoły żyłne i ich leczenie	203
<i>Nikhil C. Patel</i>	
24. Angiografia i zabiegi na tętnicach płucnych	216
<i>Bulent Arslan</i>	
25. Filtry żyły głównej dolnej	225
<i>Nikhil C. Patel</i>	
26. Żylaki i ich leczenie wewnątrznaczyniowe	236
<i>Wael E. A. Saad</i>	
27. Żylaki powrózka nasiennego i embolizacja naczyń żylnych jądra	240
<i>Wael E. A. Saad, Labib H. Syed</i>	
28. Nadciśnienie wrotne i wewnątrzwątrobowe, przetoki wrotno-systemowe z dostępu przez żyłę szyjną (TIPS)	246
<i>Wael E. A. Saad</i>	
29. Interwencyjne zabiegi naczyniowe u pacjentów po przeszczepie nerki	264
<i>Wael E. A. Saad</i>	
30. Interwencyjne zabiegi naczyniowe u pacjentów po przeszczepie trzustki i wątroby ...	269
<i>Wael E. A. Saad</i>	
III. INTERWENCYJNE ZABIEGI POZANACZYNIOWE	
31. Interwencyjne zabiegi w obrębie tchawicy i przełyku oraz żołądka i jelit	279
<i>Wael E. A. Saad</i>	
32. Interwencyjne zabiegi w obrębie wątroby i dróg żółciowych	295
<i>Wael E. A. Saad</i>	
33. Interwencyjne zabiegi pozanaczyniowe po przeszczepie narządów mięsnych	308
<i>Wael E. A. Saad</i>	
34. Interwencyjne zabiegi w obrębie układu moczowo-płciowego	313
<i>Ryan K. Lee</i>	

35. Przeszkórne leczenie patologicznych zbiorników płynowych	321
<i>Wael E. A. Saad</i>	
36. Postępowanie z cewnikami i drenami	334
<i>Wael E. A. Saad</i>	
37. Zabiegi interwencyjne w obrębie układu mięśniowo-szkieletowego	342
<i>Wael E. A. Saad</i>	
38. Biopsja pod kontrolą badań obrazowych	351
<i>Wael E. A. Saad</i>	
SKOROWIDZ	361

SKOROWIDZ

A

Abele John 2
ABI 50–51, 60, 78
ablacja termiczna 163–166
achalazja wpustu 288
AIDS 298
albuterol 10
alkohol poliwinylowy 19
alkoholizacja guza 166
ameboza, ropień wątrobowy 323
aminofilina 11
Amplatz Kurt 2
Amplatzu przewodnik 13
amputacja kończyny dolnej 47
anastomoza maciczno-jajnikowa 142–144
anatomia naczyniowa 31–39
angiogeneza 23
angiografia cyfrowa subtrakcyjna 21
– kończyn dolnych 78–80
– nerkowa 110–112
– płucna 217
– pnia trzewnego 130
– tętnic biodrowych 155–156
– – szyjnych 91–100
angioplastyka aortalna 82, 84
– balonowa 60
– nerkowa 112, 114
– obwodowa 1
– tętnic kończyn dolnych 84
– tętnicy szyjnej 97–100
anomalia naczyniowa 40–49
– płucnego krążenia żylnego 38
aorta, koarktacja 31–32
– rozzerwanie 73–75
– tętniak 53–75
– – piersiowy 73
– – rozwarstwiający 69–73
– zamknięcie 33–34
arterioflebografia 44
arteriografia miednicy 154
– pnia trzewnego 162
– tętnicy kręzkowej 162
– – oskrzelowej 106
aspergilloma 103, 106
atak padaczkowy 11
atrezja przełyku 287
atropina 11
AVM 40–42, **45–49**, 122

B

Balkan koszulka 16–17
balon, pierścień 21
Barkowa łuk 35
bąblowiec wątrobowy 323, 325
Bentsona przewodnik 13
biopsja endometrium 141
– kości 345–346
– nerki 308, 354
– płuca 352–354
– szczoteczkowa 358
– trzustki 357–358

– wątroby 355–357, 359
blaszka miażdżycowa 92–93
blona śluzowa macicy, biopsja 141
– – – rak 150–151
Boydosa perforatory 39
ból miednicy 139
bradykardia 11
Budda-Chiariego zespół **248–249**, 261
Buergera choroba 66
Buhlera łuk 35

C

caecostomia 292–293
caput medusae 250, 252
De Carvalho Lopo 1
cewnik 334–340
– angiograficzny, formowanie 21
– – zakrzywienie 15
– balonowy 1
– centralny 177
– – wprowadzony obwodowo 38, 178–179
– dializacyjny 180, 184
– prowadzący 16
– przepośladkowy 325–326
chemoembolizacja tętnicza 160–163
Chiba igła 298, 301
Childsa-Pugha klasyfikacja 250
chlorfeniramina 9
cholangiografia przezwątrobową 295–305
cholechochoskopia 305–306
choroba Buergera 66
– Leriche'a 34, 83
– naczyń obwodowych 59–63, **77–90**
chromanie pośladka 81, 83
– przestankowe 77–78
ciężkość nóg 236
ciśnienie żyłne 192
Clonorchis sinensis 297
CMV 298
Cocketa perforatory 39
Cook William 2
Cruveilhiera-von Baumgartena zespół 250, 252
Cryptosporidium 298
cytomegalowirus 298
czas protrombinowy 5
– trombolastynowy częściowy 5

D

DES 47
diazepam 11
dietylstylbestrol 47
Dieulafoy nadżerka 131
difenhydramina 9
DIPS (*direct intrahepatic portosystemic shunt*) 262–263
DJS 20–21
Dodda perforatory 39
dojrzwanie przeszczepu 190
– przetoki 188
Doppman John 2
dostęp tętniczo-żylny 183, **187–197**

dostęp żylny 173–185
 Dotter Charles 1
 drenaż 334–340
 – dróg żółciowych 300, 306
 – G 279–283, 336–337
 – J 281, 283, 336–337
 – jelitowy 281, 283, 336–337
 – opłucnej 330–331
 – ropnia 20, 334–335
 – żółtkowy 279–283, 336–337
 – żółciowy 338–340
 drogi żółciowe, drenaż 300, 306
 – – endoproteza 302, 305, 307
 – – endoskopia przezwątrobowa 305–306
 – – krwawienie 339
 – – niedrożność 296
 – – zapalenie stwardniające 297–300, 309
 – – zwężenie 302, 308–311
 Drummonda tętnica brzeźna 34
ductus bump 31
 – *diverticulum* 31
 Duett 171–172
 duktopenia 312
dumping syndrome 282
 DVT (*deep venous thrombosis*) 198–202
 dysplazja włóknisto-mięśniowa 67–68, 109–110, 112, 116–119

E

embolizacja nerkowa 158
 – niedocelowa 20
 – przetok tętniczo-żylnych 308
 – przeskórna 49
 – przezwątrobowa 2
 – tętnicy macicznej 137–152
 – – nerkowej 121–124
 – – oskrzelowej 108
 – – śledzionowej 273
 – – trzewnej 128
 – – wątrobowej 156
 – żył jądra 240
 embosfera 147–148
 encefalopatia 257
 endarterektomia tętnic szyjnych 92
 endometrium, biopsja 141
 – rak 150–151
 endoproteza dróg żółciowych 302, 305, 307
 endoskopia dróg żółciowych przezwątrobowa 305–306
 epilepsja 11
 epinefryna 9–10
 etanol, guz 166
 – skleroterapia 45

F

fentolamina 11
 filtr gniazdo ptasie 230
 – Greenfielda 18, 230
 – ochronny 98–100
 – żyły głównej dolnej 225–235
 flebografia 44
 flumazenil 4
 FMD 67–68, 109–110, 112, 116–119
 formowanie cewnika angiograficznego 21

freehand 355
 French, jednostka 13
funnel phenomenon 289
 furosemid 11

G

gastropatia nadciśnieniowa wrotna 251
 gastrostomia 279–281, 336–337
 gąbka żelatynowa 19
 gen reporterowy 24
 Gianturco Cesare 2
 głowa meduzy 250, 252
 GnRH agonista 146
 Greenfielda filtr 18, 230
 gruczolistość macicy 152
 Gruenzig Andreas 1
 guz Klatskina 153
 guz Klatskina 297
 guzy 160–166

H

HCC 125, **160–163**
hemobilia 339
 hemodializa 183, **187–197**
 heparyna 201–202
 HGF (*hepatocyte growth factor*) 23
 HHT 128–129
 hipotonia 11
 histerektomia 138
 Homana objaw 199
 Hornera zespół 178
 Hounsfield Godfrey 2
 Hunteriana perforatory 39
 hydroksyzyna 10

I

igła biopsyjna 351
 – Chiba 298, 301
 – grubość 13
 – Potts 13
 introduktor 16

J

jajnik, unaczynienie 142
 jajowód, niedrożność 318–320

K

kamica dróg żółciowych 299
 – nerkowa 316
 kanał przywodzicieli 36
 Kasabacha-Meritta zespół 42, 125
 kifoplastyka 345
kissing balloon 86, 118–119
 klasyfikacja Childa-Pugha 250
 Klatskina guz 297
 klej cyjanoakrylowy 153
 Klippela-Trenaunaya zespół 42
 klopidogrel 94
 koarktacja aorty 31–32

kontrast 3
 – uczulenie 5–6, **8–12**
 kostka-ramię wskaźnik 50–51, 60, 78
 kostniak kostnawy 348–349
 koszulka naczyniowa 16
 kość, biopsja 345–346
 krążenie oboczne Winsłowa 34
 – wrotne 246
 krioplastyka 85
 krwawienie samoistne 46
 – z dróg żółciowych 339
 – – przewodu pokarmowego górnego odcinka 129–132
 – – żyłaków przełyku 2, 129, 253–254
 krwimocz 122–123
 krwioplucie masywne 102, 104–105
 kurcze nocne 236

L

laser, leczenie żyłaków 238–239
 leczenie hormonalne, mięśniaki macicy 139
 leptyna 23
 Leriche'a zespół 34, 83
 lipidol 44
 liposom 25
 Lunderquist Anders 2

Ł

łuk aorty 32
 – bawoli 31, 91
 – tętnicy 34–35
 łydka, pompa mięśniowa 236

M

Maffucio zespół 42
 malformacja tętniczo-żylna 40–42, **45–49**, 122
 – – płucna 220, 221–222
 – żylna 43
 małopłytkowość indukowana heparyną 202
 mandryn przewodnika 13
 marskość wątroby 248
 May-Thurnera zespół 212
megacava 230
menometrorrhagia 141
menorrhagia 139, 141
 metaproteronol 10
 miażdżycza 80
 midazolam 11
 mięśniak macicy, embolizacja 137–152
 – – unaczynienie 35–36
 migracja filtra 225
 mikrocewnik 22
 mikronakłucie 178
 mikropęcherzyk 25
 miomektomia 138
 mocznik 5
 moczowód, stent 315
 – zwężenie 318
 modelowanie AVM 48
 modyfikator 27
 Moniz Egas 1
 mukowiscydoza 104

N

naczyniak 40–41
 – jamisty wątroby 125
 naczynie, anomalie 40–49
 – korkociągowate 66
 – macierzyste 26
 – obwodowe, zwężenie 59–63, **77–90**
 – poszerzanie 95
 – zamykanie 168–172
 – zapalenie 63–67
 nadciśnienie ostre 11
 – płucne 217
 – wrotne 246–263
 nadzërka Dieulafoy 131
 nakłucie naczyń przezskórne 1
 – żyły 173
 nalokson 4
 nefrostomia przezskórna 313–315
 nerka, biopsja 308, 354
 – przeszczep 118–121, 264–268, 308
 niedociśnienie 11
 niedokrwienie krezki 132–135
 niedrożność dróg żółciowych 296
 – okrężnicy 291–292
 – tętnicza ostra 87–90
 – żołądkowo-dwunastnicza 289
 – żył biodrowych 210–211
 niepłodność kobiet 318–319
 Nitinol 19
 nitrogliceryna 11
 nitroprusydek sodu 11
 nośnik wirusowy 24
 NSMCD 169–171
 NUS (*nephro-ureteral stent*) 20–21

O

objaw Homana 199
 obliteracja żyłaków 237
 obraz sznura koralu 297
 – – pereł 67–68, 112, 117–119
 obrazowanie molekularne 23
 obrzęk płuc 11–12
 odma opłucnowa 175, 181, **330–331**, 335, 352
 okrężnica, rak 291
 osmotoksyczność 8
 otrzewna, zapalenie samoistne 258–259
 owrzodzenie 77

P

Pageta-von Schottera zespół 213, 215
 Palmaz Julio 3
 PAN (*polyarteritis nodosa*) 63, 67, 117
 PAPVR 38
 PCN (*percutaneous nephrostomy tube*) 20
 penetracja filtra 227
 perforacja przełyku 288
 perforator żylny 39
 PHACE zespół 42
pheochromocytoma 11
phlegmasia dolens 199
 PICCs (*peripherally inserted central catheters*) 38, 178–179
 pień trzewny 33
 pień trzewny, arteriografia 162

pierścień balonu 21
 pletyzmografia tętnicza 51
 pleurodeza 331
 płuco, biopsja 352–354
 pokrętko przewodnika 14
 pompa mięśniowa tydki 236
 port wszczepialny 179–180
 portografia 257–258
 Potts'a igła 13
 powróżek nasienny, żyłaki 240–244
 predylatacja 95
 Proteusa zespół 42
 proteza wewnątrznacyniowa 17–18, 53–55
 przewodnik 13–14
 – ubezpieczający 16
 próba Valsalvy 241
 przeciek wewnątrznacyniowy 56–58
 przelyk, atrezja 287
 – perforacja 288
 – rak 287–288
 – zwężenie 287–289
 – żyłaki 2, 129, 250, **252–254**
 przepłukiwanie podwójne 15
 przeszczep nerki 118–121, 264–268, 308
 – wątroby 269–274, 308–312
 – wysepek trzustkowych 274–276
 przetoka jelita czczego 283
 – – ślepego 292–293
 – jelitowo-skórna 322–323
 – nadgarstkowa 187
 – wątrobowo-wrotna tętniczko-żylna 247–248
 – wrotno-systemowa 246–263
 – tętniczko-żylna 183, **187–197**
 – – embolizacja 308
 przewężenie balonu 21
 przewody żółciowe, drenaż 300, 306
 – – endoproteza 302, 305, 307
 – – endoskopia przezwątrobową 305–306
 – – niedrożność 296
 – – zapalenie stwardniające 297–300, 309
 – – zwężenie 302, 308–311
 pseudotętniak tętnicy wątrobowej 273, 304
 pseudotorbiel trzustki 329–330, 335
 PT 5
 PTD (*percutaneous thrombectomy device*) 18
 PTFE 190
 PTT 5
pulse spray 87
 PVA 19, 146
 PVD 59–63, **77–90**

R

radiotermoablacja kości 346–349
 rak endometrium 150–151
 – okrężnicy 291
 – przelyk 287–288
 – przewodów żółciowych 297
 – trzustki 303
 – wątrobowokomórkowy 125, **160–163**, 258
 – żołądka 286
 reakcja niepożądana na kontrast 5–6, **8–12**
 recyrkulacja 193
 refluks żylny 237
 rekanalizacja jajowodu 318–320

– ostra 206–207
 – żyły okołopępkowej 250, 252
 Rendu-Oslera-Webera zespół 220–223
 RFA 346–349
 Riolana łuk 34
 rodzina nacyniowa 26
 ropień, drenaż 20, 334–335
 – brzuszny 321–322
 – miednicy 325–327, 335
 – płuca 331–332
 – trzustki 327–330, 335
 – wątrobowy 323–325
 ropniak klatki piersiowej 335–336
 Rosch Josef 2
 Rosena przewodnik 13
 rozerwanie aorty 73–75
 rozwarstwienie aorty 69–73
 – tętnicy nerkowej 268
 – – szyjnej 97
 rurka G 279–283, 336–337
 – J 281, 283, 336–337
 – nefrostomijna 314–315, 337

S

salpingografia 318–320
 SCVIR 3
 sedacja 4
 Seldinger 1, 295
 Seldingera technika 78, 321
 Sengstakena-Blackmoore'a sonda 253
 sieć pajęczna 249
 sinogram 322, 334
 skala Childsa-Pugha 250
 skleroterapia 44–45
 skręt esicy 293
 skrzep biały 202
 SMCD 168
 somatostatyna 253–254
 sonda Sengstakena-Blackmoore'a 253
 spirala 153, **241–244**
 – Guglielmiego 153
 splot wiciowaty, drogi odpływu 240
 sprężynka typu Tornado 20
 stent 3, 17, 86
 – J 20–21
 – moczowodowy 315
 – nerkowo-moczowodowy 20–21
 – oddechowy 284
 – okrężnicy 290, 292
 – przelykowy 288
 – wewnętrzny 316–317
 – zawiasowy 284
 – żołądkowo-dwunastniczy 289–290
 stentgraft 17–18, 53–55, 73
 stentowanie tętnicy nerkowej 116
 – – szyjnej 97
 Sturge'a-Webera zespół 42
 szkieletowanie AVM 48
 sznur korali 297
 – pereł 67–68, 112, 117–119

Ś

- śledziona, uszkodzenie 157
- środek kontrastowy 3
  - – gorący 243
  - – uczulenie 5–6, **8–12**

T

- Takayasu zespół 63–64
- TAPVR 38
- technika *freehand* 355
  - *kissing balloon* 86, 118–119
  - mikronaklucia 178
  - *pulse spray* 87
  - rekanalizacji ostrej 206–207
  - Seldingera 78
  - Tru-Cut 351
- teleangiektazja krwotoczna wrodzona 128–129
- terapia genowa 23–25
  - laserowa żyłaków 238–239
- terbutalina 10
- Termo przewodnik 14
- tętniak aorty 53–75
  - – piersiowej 73
  - – rozwarstwiający 69–73
  - tętnic szyjnych 100
  - trzewny 126–128
- tętnica biodrowa, angiogram 155–156
  - brzeźna Drummonda 34
  - jajnikowa 142
  - kończynowa, uszkodzenie 158–159
  - krezkowa 57
    - – arteriografia 162
    - – zator 134
  - maciczna, embolizacja 137–152
  - nerkowa, embolizacja 121–124
    - – rozwarstwienie 268
  - zwężenie 109–116, 264–268
  - oponowa 92
  - oskrzelowa 102–108
  - piersiowa wewnętrzna tarczowa 32
  - płucna 216–223
  - podkolanowa 89–90
  - szyjna 91–100
  - śledziona, embolizacja 273
  - trzewna 125–135
  - wątrobowa, embolizacja 156
    - – pseudotętniak 273, 304
    - – zakrzepica 269–273
  - zapalenie guzkowe 63, 67, 117, 132
    - – olbrzymiokomórkowe 65
- tiklopidyna 94
- TIPS 246–263
- tlenek azotu 23
- tomografia komputerowa 2
- torbiel chłonna miednicy 331, 337
  - trzustki 329–330, 335
  - wątrobowa 325
- Tornado, sprężynka 20
- torque device* 14
- TOS (*thoracic outlet syndrome*) 36–38, 68–69, 213–215
- transdukcja 25
- transfekcja 25
- transformacja jamista żyły wrotnej 251, 253
- trapping* 128

- TRAS (*transplant renal artery stenosis*) 118–121
- trepanobiopsja 345
- Trerotoloa urządzenie 18
- triada Virchowa 198
- trokar 20, 321
- trombina 153
- tromboangitis obliterans* 66
- tromboliza 87–89
- Tru-Cut 351
- trzustka, biopsja 357–358
  - rak 303
  - zbiornik płynu 327–330, 335

U

- UAE (*uterine artery embolism*) 137–152
- uczulenie na kontrast 5–6, **8–12**
- udar mózgu 92–94
- udrożnienie jajowodu 318–320
- układ mięśniowo-szkieletowy 342–349
  - moczowo-płciowy 313–320
- uraz 153–159
- urządzenie Trerotoloa 18
- uwężenie tętnicy podkolanowej 36

V

- Valsalvy próba 241
- vasculitis* 63–67
- VEGF (*vascular endothelial growth factor*) 23
- Virchowa triada 198

W

- wazopresyna 253–254
- wątroba, biopsja 355–357, 359
  - marskość 248
  - przeszczep 269–274
  - rak 125, **160–163**, 258
  - wielotorbielowatość 261–262
  - zakrzepica tętnicy 269–273
- wenogram żyły głównej dolnej 226
  - – wrotnej 257–258
- wertebroplastyka **342–344**, 347
- wielotorbielowatość wątroby 261–262
- Winsłowa krążenie oboczne 34
- wklucie centralne 38
- wodobrzusze 254–259
- wodonercze 314
- wskaźnik kostka–ramię 50–51, 60, 78
  - znormalizowany międzynarodowy 5
- wysepki trzustkowe, przeszczep 274–276
- wysokość tętna 51
- wzwód, zaburzenia 83

Z

- zaburzenia wzrodu 83
- zakrzep przetoki 193–196
  - żyły głównej dolnej 226
- zakrzepica powysilkowa 213
- tętnicy wątrobowej 269–273, 309
- żył głębokich 198–202, 216, 220, 225, 230
- żyły ramienno-głowej 204
- zamknięcie aorty, krążenie oboczne 33–34

zamykanie naczyń 168–172
 zapalenie dróg żółciowych stwardniające 297–300, 309
 – naczyń 63–67
 – otrzewnej samoistne 258–259
 – tętnic guzkowe 63, 67, 117, 132
 – – olbrzymiokomórkowe 65
 zator paradoksalny 221
 – tętniczy 87–90
 – – krezkowej 134
 zatorowość mózgowa 100
 – płucna 198–199, 216, 218, 225
 – powietrzna 175
 zawał serca 217
 zbiornik plynowy 321–332
 zeina 44
 Zeitler Eberhart 1
 zespolenie bezpośrednio wrotno-systemowe wewnątrzwą-
 trobowe 262–263
 zespół Budda-Chiariego **248–249**, 261
 – Cruveilhiera-von Baumgartena 250, 252
 – górnego otworu klatki piersiowej 36–38, 68–69,
 213–215
 – Hornera 178
 – Kasabacha-Meritta 42, 125
 – Klippela-Trenaunaya 42
 – kłębaka ręki 36–37
 – Leriche'a 34, 83
 – Maffuciego 42
 – May-Thurnera 212
 – Pageta-von Schottera 213, 215
 – PHACE 42
 – podkradania 190
 – – tętnicy podobojczykowej 68–69
 – poembolizacyjny 149, 163
 – pozakrzepowy 202
 – Proteusa 42
 – Rendu-Oslera-Webera 220–223
 – Sturge'a-Webera 42
 – Takayasu 63–64
 – uwięźnięcia tętnicy podkolanowej 36
 – wątrobowo-nerkowy 259
 – więdzła łukowatego pośrodkowego 134

– żylny 203–215
 zgorzel 77
 zjawisko komina 289
 zmiana Dieulafoya 131
 zwężenie dróg żółciowych 302, 308–311
 – drzewa tchawiczo-oskrzelowego 285
 – moczowodu 318
 – naczyń obwodowych 59–63, **77–90**
 – przełyku 287–289
 – tętnicy nerkowej 109–116, 264–268
 – – wątrobowej 271
 – żołądkowo-przełykowe 286–287
 – żyły głównej dolnej 274

Ż

żel piankowy 147–148, 153
 żołądek, rak 286
 żylaki kończyn 236–239
 – odbytu 250
 – powrózka nasiennego 240–244
 – przełyku 2, 129, 250, **252–254**
 żyła biodrowa, niedrożność 210–211
 – dostęp 173–185
 – główna dolna 209
 – – filtr 225–235
 – – wenogram 226
 – – zakrzep 226
 – – zwężenie 274
 – – górna 205–208
 – jądra, embolizacja 240
 – nerkowa 229
 – odpiszczałowa wielka 39
 – – wycięcie podskórne 238
 – okołopępkowa, rekanalizacja 250, 252
 – podobojczykowa, ucisk 213
 – powierzchowna, niewydolność 236
 – szyjna wewnętrzna 176, 181
 – udowa 178
 – wrotna, transformacja jamista 251, 253
 – – wenogram 257–258